

Olsztyn, dnia 26.02.2024 r.

Szanowna Pani Izabela Leszczyna

Minister Zdrowia

Ul. Miodowa 15

00-952 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

w imieniu Członkiń oraz Członków Sekcji Pedagogiki Specjalnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (SPS KNP PAN) pragniemy zasygnalizować naszym zdaniem istotny i poważny problem kontraktowania usług (procedur) z obszaru rehabilitacji dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, związanych rehabilitacją psychopedagogiczną, realizowanych w Resorcie Zdrowia. Chodzi nam między innymi o np. rehabilitację psychologiczną, rehabilitację wzroku, rehabilitację logopedyczną, z zakresu orientacji przestrzennej, terapii zajęciowej itd.

Stawki za dane świadczenia są podzielone na kategorie wiekowe i stopnie niepełnosprawności. W kontraktach na tego typu procedury są wyróżnione następujące kategorie wiekowe: do 7. roku życia, powyżej 7. do 19. roku życia, powyżej 20. roku życia. Ze względu na stopień niepełnosprawności wyróżniono: stawki ogólne (odnoszą się do osób posiadających lekki lub umiarkowany stopień niepełnosprawności) oraz stawki obejmujące osoby z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności. Każdej wyróżnionej kategorii, zarówno wiekowej, jak i związanej z posiadanym stopniem niepełnosprawności, przypisano konkretną liczbę punktów za tzw. osobodzień.

W grupie stawek ogólnych za osobodzień kategorii wiekowej do 7. roku życia przypisano 66 punktów, kategorii do 19. roku życia 77 punktów, kategorii od 20. roku życia także 66 punktów. Wartość jednego punktu (na ogół) jest wyceniona na 1,70 zł, co oznacza, że przy 66 punktach wynosi 112,20 zł za osobodzień, a przy 77 punktach 130,90 zł. Identyczna kategoryzacja ze względu na wiek istnieje w grupie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Problem jednak w tym, że w grupie dzieci i młodzieży do 16. roku życia nie orzeka się stopnia niepełnosprawności. Posiadają one jedynie orzeczenie o niepełnosprawności (Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z późn. zm., Dz. U. 1997 Nr 123 poz. 776, art. 4a) i nie kwalifikują się w możliwej punktacji 77 punktów. Równocześnie oznacza to, że nie osiągną maksymalnej stawki za tzw. osobodzień usług medycznych, oszacowanej na 130,90 zł.

Takie rozwiązania nie tylko wprowadzają chaos w przyjętych kategoryzacjach i kryteriach opisywanych usług medycznych, ale przede wszystkim stawiają dzieci i młodzież do 16. roku życia, a tym bardziej dzieci i młodzież z poważnymi złożonymi niepełnosprawnościami, w sytuacji nierówności prawa do wsparcia w porównaniu z osobami dorosłymi. W znacznie lepszym położeniu przy sygnalizowanych okolicznościach znajduje się osoba dorosła, która np.

straciła wzrok w wieku np. 70-ciu lat, ale przez całe życie była pełnosprawna, w porównaniu z dzieckiem niewidzącym od urodzenia. Tożsame problemy istnieją w przypadku dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które posiadają identycznie wyceniony osobodzień, jak osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności. Dodać należy, że świadczenie sygnalizowanych usług odbywa się na podstawie skierowania do gabinetów/placówek realizujących omawiane usługi od lekarza specjalisty, np. lekarza rehabilitacji, neurologa, okulisty i w roku kalendarzowym może objąć maksymalnie 120 osobodni. Tak więc w roku nieprzestępnym, mającym 365 dni, średnia roczna na pacjenta wynosi 0,3 osobodnia, co w przypadku poważnych problemów zdrowotnych i rozwojowo-funkcjonalnych wydaje się wysoce niewystarczające. Dodatkowo stawia dzieci i młodzież do 16. roku życia oraz osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w stanie deprecjacji i uzyskiwania pomocy niedostosowanej do potrzeb wynikających z wieku oraz konsekwencji niepełnosprawności.

Będziemy zobowiązani za odpowiedź na przedstawione w powyższym piśmie wątpliwości oraz podjęcie działań w zakresie sygnalizowanych przez nas problemów. Równocześnie deklarujemy nasze wsparcie, jeśli moglibyśmy być pomocni w pracach podejmowanych przez Ministerstwo Zdrowia na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Z wyrazami szacunku:

Członkinie i Członkowie Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN:

prof. dr hab. Marzenna Zaorska – przewodnicząca

prof. dr hab. Zenon Gajdzica – z-ca przewodniczącej

prof. dr hab. Amadeusz Krause

prof. dr hab. Andrzej Twardowski

dr hab., prof. UJK Krystyna Barłóg

dr hab., prof. UMCS Stanisława Byra

dr hab., prof. UZ Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

dr hab., prof. ASP Ewa Kulesza

dr hab., prof. USz Irena Ramik-Mażewska

dr hab. Sławomira Sadowska

Do wiadomości:

Pan Łukasz Krasoń - Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)

Adres do korespondencji:

Prof. dr hab. Marzenna Zaorska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Wydział Nauk Społecznych

ul. Benedykta Dybowskiego 13, 10-723 Olsztyn